

Teksti: Viestitär Ky / Mari Saarelainen
Kuvat: Karitma Oy ja Karella-UppoFloor Oy

Laminaattia vai parkettia?

Parketti on aitoa puuta, jonka ominaisuudet ja ulkonäkö vaihtelevat puulajin mukaan. Yksilöllistä ilmettä parketille saa erilaisilla ladontakuvioilla, jotka voivat myötäillä esimerkiksi huoneen muotoja. Käytetyimpiä parketikuvioita ovat ruutu ja kalanruoto. Puulle tyypillisesti parketissakin on väri vaihteluita ja erilaisia pihkan aiheuttamia kuvioita. Auringon valo muuttaa parketin sävyä, eli huonekalut ja matot voivat jättää lattiaan erisävyiset kohdat. Huonekalujen sijoittelua vaihtelemalla lattia väri tasaantuu.

Laminaatin puunsykykuviot ovat painettuja. Ne eivät ole yksilöllisiä ja aitoja, vaan samat kuviot toistuvat. Laadukkaimmissa tuotteissa kuviovariaatioita on enemmän kuin edullisissa malleissa, joissa kuviot toistuvat useammin. Asennettaessa tuleekin huomioida, ettei samaa kuviota asenneta lähelle toisiaan. Laminaatin runko on puukuitulevyä ja pintakerros hartsipitoista, erittäin kestävää muovia. Pinta voi olla kiiltävä, matta tai siinä voi olla esimerkiksi puunsyöttä jäljittelevä kohopinta.

Lattiapäällysteen valinta kallistuu usein laminaatin ja aidon puuparketin väliseksi mitteloiksi. Kummassakin on etunsa, valinta kannattaa tehdä kohteen käyttöä silmäläpikäen.

Kovaan kulutukseen

Perheen elämäntavat ja elämäntavoihin asetettavat omat vaatimuksensa lattia kestävyydelle. Lapsiperheiden toiveina on kestävä ja helppohoitoinen vaihtoehto, kun taas lapseton kerrostalossa elävä pariskunta voi usein valita lattiaansa lähinnä ulkoasun perusteella. Mitä enemmän hiekkaa kantautuu sisälle, sitä enemmän lattialta vaaditaan. Myös kotieläimet voivat naarmuttaa lattia pintaa kynsillään.

Parketin kovuus ilmoitetaan puunkovuusluokituksen mukaan Brinell-arvolla. Mitä suurempi luku on sitä enemmän parketti kestävä iskuja, kolhuja ja kulutus-

ta. Esimerkiksi koivun Brinell-arvo on parhaimmillaan 2,7, kun vaahteralla se on 4,2. Puun kovuus vaihtelee kasvupaikan ja nopeuden mukaan, siksi samasta puulajista eri valmistajat voivat ilmoittaa eri Brinell-lukuja.

Koska laminaattien kestävyys ilmoitetaan käyttöluokan mukaan, on laminaatin ja parketin kestävyysien vertailu vaikeaa. Käyttöluokat 31 ja 32 ovat kotikäytössä oleville laminaateille yleisiä. Ne soveltuvat kodin kuiviin tiloihin, myös kovan kulutuksen yksityistiloihin kuten keittiöön ja eteiseen. Käyttöluokka 33 tarkoittaa jo erittäin kestävää laminaattia, joka soveltuu myös runsaaseen kulutukseen joutuviin julkisiin tiloihin kuten ravintoloihin ja odotustiloihin.

Laminaatti kestävä naarmuuntumista ja kolhuja parketteja paremmin. Kuitenkin parketeista pehmeimpiä oleva koivuparkettikin kestävä oikealla hoidolla useimmissa kotikohteissa kohtalaisen hyvin.

Lämpötilan ja kosteuden vaihtelut

Ilmankosteus ja lämpötila vaikuttavat puun elämiseen, kuivessaan puu kutistuu ja kostuessaan laajenee. Eri puulajit reagoivat kosteuden vaihteluihin eri tavalla. Myös laminaatissa on huomioitava kosteusvaihtelut. Laminaatin runkona oleva puukuitulevy elää

Erittäin kestävä käyttöluokan 33 laminaatti KaritmaCollection Swiss Giant maksaa noin 38,50 / m².

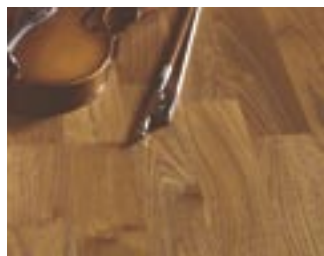
Karitman Noblesse mallistosta löytyy kuvassa olevan pähkinän lisäksi 15 erilaista martioitua kuosia, neliöhinta on 19,40.

Tumman punaruskea Jarrah on eräs hienoimmista ja kovimmista parkettimateriaaleista. Karelia Jarrah Natur 2-sauva maksaa noin 92,30 / m².

KaritmaCollection Exquisite-laminaatin viistetyt reunat tekevät lankkukuviosta aidon tuntuisen. Kuvan Natural Pine -mallin suositushinta on 21,95 / m².

Saima on kotimainen muotoilustaan palkittu parkettimallisto. Kuvan vanhaan saksalaiseen malliin ladottu Karelia-parketin Saima Wirkkala maksaa 190,- / m².

Robinie on erittäin kova puulaji, jonka brinell-arvo on jopa 4,9. Se kuivuu erittäin voimakkaasti, eikä sitä suositella lattialämmityksen kanssa. Karelia Robinie Stonewashed Ebony suositushinta on 59,20 / m².

tasaisemmin kuin parketti. Parketissa oleva puu voi laajentua eri määriä puun syyn suunnassa kuin poikkisyhyyn. Jos huoneilman kosteusvaihtelut ovat liian suuret, voi parkettiin ilmestyä rakoja talvella lämmityskaudella. Kesällä kosteuden lisääntyessä raot sulkeutuvat.

Jotkut puulajit, kuten wenge, voivat kuivessaan halkeilla, joten ne vaativat erityisen tasaisen kosteuden ylläpidon. Huoneilman kosteuden tulisi olla noin 40 – 60 % suhteellista kosteutta. Ihanne lämpötila on 18 – 24 °C.

Uivat ponttiparketin eroavat toisistaan paitsi pintapuun ominaisuuksiltaan myös rungon rakenteeltaan. Kuusi on hyvä runkomateriaali, koska sen kosteusvaihtelut ja vääntymisen on melko vähäistä. Rungon alla on yleensä viilukerros, jossa syiden suunta on ristikkäinen rungon syihin nähden.

Laminaattilattian pintakerros ei ime vettä, mutta laminaattilevyjen välistä kosteus voi päästä lattiaan. Pahimmillaan halvan laminaatin imettyä kosteutta voi pintakerros irtailla rungosta. Laminaatin kosteuden kesto riippuu rungon puukuitulevyn laadusta. Paremmissa laaduissa on HDF-runko, joka on kovempaa

sekä tiheämpää kuin edullisimmissa laminaateissa käytettävä MDF-levy. Hyvässä laminaatissa runko on myös kosteusuojattu. Laminaateille suositellaan yleensä 30 – 70 % suhteellista kosteutta, eli kosteuserot voivat olla hieman parkettia suuremmat.

Asennus ja lattialämmitys

Pyökki ja vaahtera ovat puulajeja jotka reagoivat herkästi ilman kosteusvaihteluihin, joten niitä ei tulisi käyttää lattialämmityksen yhteydessä. Lattialämmityksen tulee jakautua mahdollisimman tasaisesti huoneessa, jotta lattia voi laajeta kokonaisuudessaan. Nykyisin sekä laminaattilattioissa että parketeissa ovat uivat lukkopontillisten ratkaisut suosituimpia, mutta monimutkaisemmat parkettien ladontakuviot toteutetaan yleensä liimaamalla parketit reunoiltaan tai alustaan. Mitä paksumpi lattialevy on, sitä helpompi se on asentaa pontteja ja levyn reunoja vaurioittamatta.

Parkettilattian pintalämpötila ei saa ylittää 27 °C:sta missään kohdassa lattiaa. Vesikiertoinen lattialämmitys on korkeimmillaan kierron alkupäässä. Lattialla olevat paksut matot nostavat alla

olevan lattian lämpötilaa jopa parilla asteella. Vuorokausivaihtelu parketin pinnalla ei saisi vaihdella viittä lämpöastetta enempää.

Tuotteen asennusohjeissa ilmoitettu liikkumisvara kertoo materiaalin elämisestä. Kannattaa huomioida, että paljon liikkumavaraa tarvitseva lattia vaatii usein erikoislevyät lattialistat ja liikkumatilaa myös kynnyksien ja listojen alle.

Sekä parketti että laminaatti ovat pinnaltaan kovia ja tiiviitä, joten ne kopisevat aina jonkin verran enemmän kuin esimerkiksi korkki tai useimmat muovilattiat. Ääntä eristävä alusmateriaali sekä tasainen pohja ovatkin tärkeitä. Uiva lattia kopisee huomattavasti alusmateriaalista riippumatta, mikäli pohja ei ole tasainen.

Hoito ja kunnossapito

Laminaattilattia ja parketti puhdistetaan imuroimalla ja nihkeällä pyyhkiminen riittää perushoidoksi. Nesteet pyyhkiään heti pois lattiolta. Siivouksen yhteydessäkään lattiaa ei saa jättää kosteaksi.

Tahrat puhdistetaan tuoreeltaan lattian pintakäsittely ja tahrän

laatu huomioiden. Puhdistuksessa käytetään mietoja pesuaineita (pH 6-8). Laminaatin hoitoon ja puhdistukseen ei suositella saippuaa tai vahoja (polymeeri) sisältäviä aineita.

Lakatusta parketista tahrat puhdistetaan yleispuhdistusaineilla, mutta öljytyissä parkeissa tulisi käyttää öljysaippuoliuoksia, jotka samalla hoitavat öljypintaa. Naarmujen ennaltaehkäisyyn on syytä käyttää huonekalujen jaloissa suojuhuopia ja estää ovimatoilla liian kulkeutuminen asuntoon.

Laminaatin pienet naarmut voidaan täyttää lattian sävyisellä laminaatin paikkaukseen tarkoitettu kitillä tai vaihtamalla vaurioitunut levy. Laadukkaat lukkopontilliset tuotteet on helppo purkaa ja koota uudelleen levyjen vahingoittumatta.

Naarmuuntunut parketti voidaan hioa ja pintakäsitellä uudelleen. Mitä paksumpi parketin pintakerros on, sitä useammin sen voi hioa. Öljyistä parkeissa ei tarvita hioa pintaa eikä käsitellä koko lattiaa, vaan uusi öljy levitetään vain kuluneisiin kohtiin. Pintakäsittelymättömään parkettiin lika tarttuu ja imeytyy puun sisään, joten huoltoa ei kannata laiminlyödä.